

KÖNNYŰIPARI ALAPISMERETEK ÉRETTSÉGI VIZSGA

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
180 perc	15 perc	180 perc	20 perc
100 pont	50 pont	100 pont	50 pont

A vizsgán használható segédeszközök

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A vizsgázó biztosítja	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép; körző; vonalzó.	NINCS	szöveges adatok tárolására és megjelenítésére nem alkalmas zsebszámológép; körző; vonalzó.	NINCS
A vizsgabizottságot működtető intézmény biztosítja	NINCS	Szemléltető anyag	NINCS	Szemléltető anyag

Nyilvánosságra hozandó anyag nincs.

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Középszint			
Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga	
180 perc		15 perc	
100 pont		50 pont	
Feladatlap			
180 perc			
Teszt jellegű Könyvűipari alapismeretek (Öltözködéskultúra és Könyvűiparban alkalmazott anyagok) központi kérdéssor megválaszolása	Könyvűipari alapismeretek (Öltözködéskultúra és Könyvűiparban alkalmazott anyagok) központi feladatok megoldása	Könyvűipari alapismeretek tételsor alapján a témakörök bemutatása „A” feladat: Öltözködéskultúra	„B” feladat: Könyvűiparban alkalmazott anyagok
50 pont	50 pont		

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

A központilag összeállított írásbeli vizsga célja, hogy ellenőrizhető képet adjon a vizsgázó Könyvűipari alapismeretek tantárgyi (Öltözködéskultúra és Könyvűiparban alkalmazott anyagok) tudásáról az ismeretek, a képességek és az alkalmazás tekintetében egyaránt. A vizsga elősegíti, hogy a vizsgázó teljesítményei, az egyes iskolákban folyó vizsgák összemérhetőek legyenek, és hozzájárulhat ahhoz is, hogy az oktatás eredményessége objektívebben mérhető legyen.

A Könnyűipari alapismeretek feladatok megoldásához szemléltető anyag használható. A szemléltető anyagot a feladatsornak kell tartalmaznia.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

A központi írásbeli vizsga ismeretanyagának összeállítása az egyes témakörökhöz tartozó részletes követelményeken alapul.

Az írásbeli vizsga két részből tevődik össze, a 15-20 kérdésből álló teszt jellegű feladatokból és a számolást igénylő, illetve összefüggéseket elemző kérdéskörből. Az írásbeli vizsgán megközelítőleg 50-50%-ban jelennek meg a Könnyűipari alapismeretek vizsgatárgy témakörei, az Öltözködéskultúra és a Könnyűiparban alkalmazott anyagok.

A kérdéstípusok az ismeret és képesség jellegű követelményeknek felelnek meg.

A témakörök jellegéből adódóan az összefüggéseket elemző feladatok az Öltözködéskultúra, míg a számolást és összefüggést igénylő feladatok a Könnyűiparban alkalmazott anyagok témakörben jelennek meg az írásbeli vizsgán.

A számolást igénylő, illetve összefüggéseket elemző vizsgarész-összetevő 4-7 feladatból áll.

	Kompetenciák	%
Teszt jellegű kérdéssor	Alapfogalmak ismerete, definiálása és alkalmazása	25
	Összefüggések ismerete és alkalmazása	25
Feladatok	Feladatmegoldás	25
	Összefüggések értelmezése és ábrázolás	25
	Összesen	100

A feladatokra javasolt maximális pontszámok tükrözzék a feladatok nehézségi fokát.

A középszintű érettségi vizsgán az írásbeli összpontszám fele-fele arányban teszt jellegű Könnyűipari alapismeretek (Öltözködéskultúra és Könnyűiparban alkalmazott anyagok) kérdéssor megválaszolásával, illetve Könnyűipari alapismeretek (Öltözködéskultúra és Könnyűiparban alkalmazott anyagok) feladatok megoldásával érhető el.

Az írásbeli feladatlap értékelése

A teszt jellegű kérdéssor és a feladatok értékelésénél kötelező a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató figyelembevétele. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontozást kell alkalmazni.

Az útmutató összeállításánál a számolást is igénylő feladatoknál az alábbi táblázat alapján történik az értékelés:

Mennyiségi szempontok		Mínőségi szempontok		A feladat megoldásának dokumentálása	
Elemei	Aránya	Elemei	Aránya	Elemei	Aránya
- A megoldottság szintje	70%	- A megoldás logikája - Kreativitás - Pontosság - A mértékegységek használata	20%	- Rendezettség - Áttekinthetőség - Szabványos jelölések alkalmazása - Műszaki, formai és esztétikai elvárásoknak megfelelés	10%

Szóbeli vizsga

A szóbeli tétel minimum 20 tételből áll.

A szóbeli tételekre való felkészüléshez, illetve a feleletek során szemléltető anyag használható.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A Könnyűipari alapismeretek szóbeli vizsgatétel „A” része az öltözködéskultúra, „B” része a könnyűiparban alkalmazott anyagok központi követelményekben meghatározott ismereteinek bemutatását igényli a vizsgázóktól. A szóbeli vizsgán ad képet a vizsgázó arról, hogy képes-e az egyes témarészeket szabatosan előadni, értelmezni, megmagyarázni, az összefüggéseket alkalmazni, és a szükséges összehasonlításokat elvégezni.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó a kihúzott tétel kérdéseire válaszol.

A szóbeli vizsga témakörei:

Öltözködéskultúra:

A divattal kapcsolatos alapfogalmak.

Szakmai információk, divattrendek beszerzési forrásai.

A divattervezés fogalma, feladatai.
 Az öltözet kialakulási folyamata.
 Az öltözködéstörténet főbb szakaszai.
 A természeti népek, az őskor öltözete.
 Az ókori egyiptomi, görög, római öltözetek.
 A románkori viseletek.
 A gótika korának öltözetei.
 Reneszánsz viseletek.
 Barokk és rokokó viseletek.
 Klasszicizmus korának öltözetei.
 A francia forradalom és direktórium korszakának öltözetei.
 A romantika öltözetei.
 A biedermeier kora.
 A szecesszió és art deco öltözetei.
 Az 1920-as évek öltözetei.
 A XX. század viseletei, divatirányzatai.

Könnnyűiparban alkalmazott anyagok:

A könnyűiparban használt alapanyagok fajtái.
 Az alapanyagok fizikai és kémiai jellemzői.
 A textilipari szálak anyagok csoportosítása.
 A szálak anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai.
 A bőripari nyersanyagok fajtái, a nyersbőr szerkezeti felépítése, topográfiája.
 A szőrmeiparban használt prémfajták, a szőrme topográfiája.
 A könnyűiparban használt ragasztók fajtái, jellemzői, ragasztási kötések kialakítása.
 A könnyűiparban használt kellékek fajtái, jellemzői, kiválasztási szempontok.
 A fonás fogalma, fonalak jellemzői.
 A cérnázás fogalma, a cérnázás jellemzői, a varrócérnák alkalmazása.
 A szövetkészítés elve, a szövés menete.
 Alapkötések fajtái, jellemzői.
 A kötött-hurkolt kelmék jellemzői.
 A nemszött-kelmék fajtái, jellemzői.
 A bőrgyártás folyamata.
 A szőrmeállítás folyamata.
 A műbőrök fajtái, előállításuk.
 A cipőipari talpműbőrök fajtái, alapanyagok.

Tételtípusok

Minden szóbeli tétel két részből („A” és „B”) tevődik össze. Az „A” feladat az Öltözködéskultúra, a „B” feladat a Könnyűiparban alkalmazott anyagok témakörei. Minden feladat egy témakör általános bemutatását és a témakör meghatározott részeinek részletesebb kifejtését igényli.

A tételtípusok jellemzői, összeállításuk

A szóbeli tételek címét és részleteit az előírt témakörök és vizsgakövetelmények alapján kell meghatározni. A tételek összeállításánál törekedni kell a változatos, a problémamegoldást ösztönző, az alkalmazó tudás bemutatását elősegítő, egyértelmű megfogalmazásokra.

A szóbeli vizsgarész értékelése

A szóbeli feleletet a vizsgakövetelmények szerint az alábbi szempontok és kompetenciák alapján kell értékelni:

Szempontok, kompetenciák	Pontszámok		
	A	B	Összesen
A feladat megértése, témataratás, a lényeg kiemelése	5	5	10
Alapfogalmak ismerete, definiálása és alkalmazása	5	5	10

Törvények, szabályok, összefüggések értelmezése Világosság, szabatosság, a felelet felépítettsége	5	5	10
A szakmai (műszaki) nyelv alkalmazása A tények, jelenségek, folyamatok, összefüggések ismerete, megmagyarázása és alkalmazása	10	10	20
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25	25	50

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Emelt szint		
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	
180 perc	20 perc	
100 pont	50 pont	
Feladatlap		
180 perc		
Az Öltözködéskultúra és a Könnyűiparban alkalmazott anyagok írásbeli központi kérdéssor megválaszolása	Az Öltözködéskultúra és a Könnyűiparban alkalmazott anyagok központi írásbeli feladatok megoldása	Az Öltözködéskultúra és a Könnyűiparban alkalmazott anyagok központi tételsor alapján témakörök bemutatása
50 pont	50 pont	

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsga célja, hogy ellenőrizhető képet adjon a vizsgázó a Könnyűipari alapismeretek tantárgyi (Öltözködéskultúra és a Könnyűiparban alkalmazott anyagok) tudásáról az ismeretek, a képességek, az alkalmazás, az integrálás és a rajzi kommunikáció tekintetében egyaránt. A vizsga elősegíti, hogy a vizsgázók teljesítményei, az egyes iskolákban folyó vizsgák összemérhetőek legyenek, és hozzájárulhat ahhoz is, hogy az oktatás eredményessége objektívebben mérhető legyen. A szemléltető anyagot a feladatsornak kell tartalmaznia.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

A feladatlap jellegű központi írásbeli kérdéssor ismeretanyagának kiválasztása a témakörhöz tartozó részletes követelményeken alapul. A kérdéstípusok az előírt követelményeknek felelnek meg.

A központi írásbeli feladatok ismeretanyagának kiválasztása szintén az adott témakörhöz tartozó részletes követelményeken alapul.

Az írásbeli vizsga két részből tevődik össze, a 15-20 kérdésből álló teszt jellegű feladatokból és a számolást igénylő, illetve összefüggéseket elemző kérdéskörből. Az írásbeli vizsgán megközelítőleg 50-50%-ban jelennek meg a Könnyűipari alapismeretek vizsgatárgy témakörei, az Öltözködéskultúra és a Könnyűiparban alkalmazott anyagok.

A kérdéstípusok az ismeret és képesség jellegű követelményeknek felelnek meg.

A témakörök jellegéből adódóan az összefüggéseket elemző feladatok az Öltözködéskultúra, míg a számolást és összefüggést igénylő feladatok a Könnyűiparban alkalmazott anyagok témakörben jelennek meg az írásbeli vizsgán.

A számolást igénylő, illetve összefüggéseket elemző vizsgarész-összetevő 4-7 feladatból áll.

A feladatok jellemzői

Az emelt szintű érettségi vizsgán az írásbeli összpontszám 50%-ban teszt jellegű kérdéssor megválaszolásával, 50%-ban pedig feladatok megoldásával érhető el.

Kompetenciák	%
Alapfogalmak ismerete, definiálása és alkalmazása	30
Törvények ismerete és alkalmazása	20
Feladatmegoldás	30
Jelenségek, összefüggések ábrázolása és értelmezése	20

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az írásbeli feladatsor értékelése a javítási-értékelési útmutató alapján történik.

Szóbeli vizsga

A tételsor legalább 20 tételből áll.

A szóbeli tételekre való felkészüléshez, illetve a feleletek során szemléltető anyag használható.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A Könnyűipari alapismeretek szóbeli vizsgatétel „A” része az öltözködéskultúra, „B” része a könnyűiparban alkalmazott anyagok központi követelményekben meghatározott ismereteinek bemutatását igényli a vizsgázóktól. A szóbeli vizsgán ad képet a vizsgázó arról, hogy képes-e az egyes témarészeket szabatosan előadni, értelmezni, megmagyarázni, az összefüggéseket alkalmazni, és a szükséges összehasonlításokat elvégezni.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó a kihúzott tétel kérdéseire válaszol.

A szóbeli témakörei megegyeznek a középszint témaköreivel, azon túl összefüggések, elemzések bemutatása.

A szóbeli vizsga témakörei:

Öltözködéskultúra:

A divattal kapcsolatos alapfogalmak.

Szakmai információk, divattrendek beszerzési forrásai.

A divattervezés fogalma, feladatai.

Az öltözet kialakulási folyamata.

Az öltözködéstörténet főbb szakaszai.

A természeti népek, az őskor öltözete.

Az ókori egyiptomi, görög, római öltözetek.

A románkori viseletek.

A gótika korának öltözetei.

Reneszánsz viseletek.

Barokk és rokokó viseletek.

Klasszicizmus korának öltözetei.

A francia forradalom és direktórium korszakának öltözetei.

A romantika öltözetei.

A biedermeier kora.

A szecesszió és art deco öltözetei.

Az 1920-as évek öltözetei.

A XX. század viseletei, divatirányzatai.

Könnyűiparban alkalmazott anyagok:

A könnyűiparban használt alapanyagok fajtái.

Az alapanyagok fizikai és kémiai jellemzői.

A textilipari szálak anyagok csoportosítása.

A szálak anyagok fizikai és kémiai tulajdonságai.

A bőripari nyersanyagok fajtái, a nyersbőr szerkezeti felépítése, topográfiája.

A szőrmeiparban használt prémfajták, a szőrme topográfiája.

A könnyűiparban használt ragasztók fajtái, jellemzői, ragasztási kötések kialakítása.

A könnyűiparban használt kellékek fajtái, jellemzői, kiválasztási szempontok.

A fonás fogalma, fonalak jellemzői.

A cérnázás fogalma, a cérnázás jellemzői, a varrocérnák alkalmazása.

A szövőkészítés elve, a szövés menete.

Alapkötések fajtái, jellemzői.

A kötött-hurkolt kelmék jellemzői.

A nemszött-kelemék fajtái, jellemzői.

A bőrgyártás folyamata.

A szőrme-készítés folyamata.

A műbőrök fajtái, előállításuk.

A cipőipari talpműbőrök fajtái, alapanyagok.

Tételtípusok

Minden szóbeli tétel két feladatból (A és B) áll. Az „A” feladat: Öltözködéskultúra, a „B” feladat: Könnyűiparban alkalmazott anyagok. Minden feladat egy témakör általános bemutatását és a témakör meghatározott részeinek részletesebb kifejtését igényli. A témakörtől függően az „A” és a „B” feladat is tartalmazhat egyszerű számításos vagy rajzos feladatokat.

A tételcímek jellemzői, összeállításuk

A szóbeli tételek címét és részleteit az előírt témakörök és vizsgakövetelmények alapján központilag kell meghatározni.

A tételek összeállításánál törekedni kell a változatos, a problémamegoldást ösztönző, egyértelmű megfogalmazásokra, az egyszerű és egyértelmű értékelhetőségre.

A szóbeli vizsgarész értékelése

Az értékelés a vizsgakövetelmények szerint az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik.

Szempontok, kompetenciák	Pontszámok		
	A	B	Összesen
Alapfogalmak ismerete, defíniálása és alkalmazása. A jelenségek, összefüggések megmagyarázása, alkalmazása, a folyamatok analízálása	10	10	20
Törvényszerűségek ismerete és alkalmazása, jelenségek, összefüggések értelmezése	5	5	10
Világosság, szabatosság, a felelet felépítése	5	5	10
Műszaki nyelv alkalmazása és rajzos illusztrációk alkalmazása	5	5	10
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	25	25	50